

sự không có gì thay đổi). Lý do không chuyển tiếp được vì thấy Cụ bùi ngùi chia tay ra về cư xá Lữ Gia quá chật không có chỗ chứa sách vở, nên tôi mời Cụ giữ lại căn phòng duy nhất có máy lạnh của Tổng Thanh Tra. Xin Cụ cứ xem như nhà riêng, khỏi bàn giao, đừng dọn dẹp gì cả, mời Cụ ở lại tiếp tục làm Tự Điển Bách Khoa, tiếp tục dạy Géométrie descriptive, và giữ luôn chìa khóa phòng. Riêng tôi thì ngồi đâu cũng được, nóng thân nhưng mát bụng; duy chỉ có một chút áy náy trong lòng là mình không có cách gì mà can thiệp thượng cấp giúp Cụ già thanh bạch và đạo đức hiếm có này.

Một hôm Cụ nhờ tôi tính gấp bê tông cốt sắt cho đài tượng Phật bốn thân xây tại Vĩnh Long do Đại Tá Tỉnh Trưởng Dương Hiếu Nghĩa yêu cầu (hiện ở Washington State). Tòa tỉnh đã mời chư Tăng Tích Lan đến làm lễ đặt viên đá đầu tiên. Bây giờ tôi mới biết Cụ âm thầm tu hành để giải nghiệp từ lâu. Cụ và tôi cùng đi Vĩnh Long dự lễ, hôm đó tình cờ gặp cố Ái hữu Mai Lan Phương (em rể Ái hữu Hồ Đăng Lễ và hôn phu của người học trò của tôi) đang lo việc kiến trúc tại đây. Cụ tin những gì Phật dạy theo Phật

Giáo Nguyên Thủy và cho rằng Phật Giáo Nguyên Thủy có một phương pháp tu rất khoa học; nhưng Cụ lại không hiểu kinh Đại Thừa và thắc mắc tại sao có các nhiều môn phái tranh chấp như vậy. Đạo ấy chưa có những khám phá mới về thiên văn và vật lý vũ trụ và phương pháp điện toán cũng chưa hoàn hảo nên tôi rất thiếu phương tiện để trình bày lý bất nhị Phật Giáo cho Cụ, nói một cách khác thiếu ngón tay hiện đại để chỉ trăng.

Cụ vãng sanh giải nghiệp cũng đúng 10 năm (1975) sau ngày nhận chức Tổng Thanh Tra (1965). Cụ cho người giao chìa khóa phòng làm việc cho Cộng sản đến tiếp thu, rồi vào nằm nhà thương Grall chữa bệnh, bỏ lại Tự Điển Bách Khoa dang dở, vĩnh biệt học sinh Trường Công Chánh để ra đi không hẹn ngày về. Tôi và các Ái hữu Tổng Nha Thanh Tra đến thăm viếng Cụ tại bệnh viện lúc Cụ hôn mê (tôi chỉ nhớ trong số đó có các Ái hữu Nguyễn Văn Ngân, Phan Văn Lâm, Hồ Văn Trọng và Dương Thanh Đàm). Tôi được tin Cụ thất lạc một ngày sau khi tôi đăng ký đi học tập cải tạo dài hạn. Mặc nghiệp tù nên tôi mất cơ hội tiễn chân Cụ lần cuối cùng.

Thân Tình

Ái Hữu Công Chánh

Nguyễn Văn Thái

Đân trường Phú Thọ chia tay,
Mang bao kỷ niệm tháng ngày chưa quên.
Bạn bè từng nét từng tên,
Từng môn thầy dạy từng nền móng xây.
Thực hành, lý thuyết hăng say,
Đề tống cốt sắt, sàng rây, nhựa ngào.
Đức bền vật liệu nhiều vào,
Thủy lợi nước cống ào ào chảy ra.
Địa hình máy nhả thật xa,
Lung linh mia dọc mắt hoa giữa trời.
Học đường kỹ thuật tuyệt vời,
Ôm bao giấc mộng xây đời quê hương.

Rồi cơn giông tố tha phương,
Bụi đường thấm áo phong sương xứ người.
Giờ đây lưu lạc muôn nơi,
Lá thư công chánh lại khơi bạn bè...
Rộn ràng đất khách nhiều kẻ,
Mượn dòng lá thấm tim về bạn xưa.
Cùng nhau một món quà đưa,
Gửi về giúp bạn giọt mưa chút tình.
Bóng hình cốt sắt, mia nhìn,
Một trường công chánh thấy mình với ta.
Hai bên xứ lạ, quê nhà,
Dậm tình ái hữu chan hòa dài lâu.

07 - 08 - 1998